

та переробка деревини та відходів лісопиляння, виробництво товарів широкого вжитку тощо) і в обслуговуючих виробництвах, відтворення лісових ресурсів.

Також, на практиці максимально повний облік всіх затрат в розрізі місць та центрів їх формування забезпечить всесторонній контроль економічності роботи всіх основних та допоміжних виробничих підрозділів деревообробних підприємств, їх промислової діяльності та робіт із відтворення лісових ресурсів. Адже об'єктивне призначення обліку – забезпечити документально обґрунтованою інформацією потреби управління виробничими процесами підприємства, контролювати використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, сприяти підвищенню ефективності промислової діяльності, обслуговуючих виробництв, якості робіт по відтворенню лісових ресурсів.

Список використаних інформаційних джерел

1. Боднар О.В. Сучасний стан обліку витрат на виробництво нестандартної продукції / О.В.Боднар // Вісник ОНУ імені І.І.Мечникова. – Одеса, 2014.– Том 19. – Вип. 2/6. – С. 8-12.
2. Єрмоленко Г.С. Організація обліку виробничих запасів, недоліки обліку та шляхи його удосконалення / Г.С. Єрмоленко, Б.О. Шумляєв. [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpdnuzt_pet/.../06ermshum.pdf
3. План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція про його застосування, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. №291. [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

657.01: 330.135

Ганусич В.О.

к.е.н., доцент

доцент кафедри обліку та аудиту

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

м. Ужгород, Україна

ЗАКОН ЗБЕРЕЖЕННЯ ВАРТОСТІ: ВПЛИВ НА МЕТОДОЛОГІЮ ОБЛІКУ

Домінуючими у природничих та технічних науках є закони збереження (енергії, маси, імпульсу і т.д.), які дозволяють зрозуміти природу зміни стану предметів та явищ. Вони передбачають, що значення певних фізичних величин не змінюється у замкненій системі з її еволюцією. Дія законів економіки не

менш об'єктивна, ніж дія законів природи. Їх порушення неминуче призведе до негативних наслідків для різних учасників економічних відносин: від держав та регіонів до окремих підприємств та домогосподарств.

Ряд зарубіжних дослідників, зокрема Ю.А. Тімонін [1], вважає, що закон збереження вартості в економічній теорії також має займати центральне місце. Він відзначає, що для економіки закон збереження вартості ще строго не визначений. Проблема у тому, що економіка допускає зростання вартості, навіть у рамках ізольованої економічної системи, що протирічить закону збереження енергії. Застосування сучасних формулювань законів збереження, які допускають ефекти генерації, дозволяє зняти це протиріччя.

Ніжегородцев Р.М. у монографії "Інформаційна економіка" робить висновок, що чисельні економічні закони, відкриті в рамках традиційних підходів класичної політичної економії, являють собою закони збереження. Наприклад, марксові співвідношення, які описують суспільне відтворення та отримали розгорнуте вираження у міжгалузевих балансах та інших матричних закономірностях типу "затрати – випуск", являють собою ні що інше, як закони збереження вартості. Моделі економічної динаміки, що описують кількісну логіку промислового циклу, вже не передбачають збереження вартості; це циклічні моделі, в яких і сукупна величина усієї створеної в суспільстві вартості, і величина доданої вартості осцилює. В якості прикладів можна вказати на класичні моделі Дж. Форрестера та модель ділового циклу Дж. Хикса – Е. Хансена. Всі ці моделі у підсумку виходять на деяку конструктивну макроекономічну функцію (хоча і не всі виписують цю функцію в явному вигляді), у якої перші похідні по деяким параметрам, що входять в досліджувану систему, тотожно дорівнюють нулю. Ця функція і виражає собою закон збереження, невід'ємно притаманний даній макроекономічній моделі. [2, с.71]

Закони економічної теорії цінні тим, що їх інтерпретація іншими економічними науками і доводить об'єктивну дію цих законів, і дозволяє пояснити природу дії явищ і процесів, які відбуваються із предметом вивчення різних економічних наук.

Так, загальновідомим у теорії фінансів є закон збереження позиченої вартості. Кошти, що надаються у тимчасове користування, повернувшись до кредитора, не втрачають не тільки своїх споживчих властивостей, але й своєї вартості; позичена вартість повернувшись від позичальника, постає у своєму первозданному рівноцінному вигляді, готова вступити в новий оборот. На відміну від засобів виробництва, які частково або повністю перенесли частину своєї вартості на готовий продукт, позичена вартість повертається у своїй постійній рівноцінній якості, володіючи тими ж потенційними властивостями, що і при первинному вступі в оборот [3, с.208].

Бухгалтерська наука, як ніяка інша, доводить існування закону збереження вартості в економіці. Подвійний запис та бухгалтерський баланс дозволяють відображати вартість капіталу на всіх стадіях кругообігу. Жива та уречевлена праця, перетворюючись на готовий продукт, акумулює певну вартість, яка

передається покупцеві. При чому, вартість продукту, з передачею його покупцеві, не зникає з балансу, а продовжує обліковуватися в якості дебіторської заборгованості. При її погашенні господарський оборот завершується, отримуються грошові кошти і підприємство в змозі розпочати новий господарський оборот.

Конкретна вартість виготовленого продукту формується в рамках облікового процесу, так само як і інші економічні показники, які впливають на стан та результати діяльності підприємства. Ці показники впливають також на привабливість підприємства для інвесторів і визначають, так звану, вартість компанії. Тому врахування закону збереження вартості при розробці методології обліку вкрай важливо.

У працях західних дослідників [4, 5] доводиться, що ніяке штучне маніпулювання методами обліку не змінить реальної суми майбутніх грошових надходжень та реальної вартості компанії.

Одним із важливіших завдань облікової науки в сучасному інформаційному просторі є можливість інтеграції вихідних облікових даних у сучасні макро- та мікроекономічні моделі. Це досягається лише через реалістичне відображення об'єктів та процесів, виваженого відходу від принципу історичної собівартості, переходу на оцінку за доходним та відновлювальним принципом.

Список використаних інформаційних джерел

1. Тімонін Ю.А. Законы сохранения и генерации стоимости // [Електронний ресурс] Режим доступу - <http://reco.ru/theory/GenSt>
2. Нижегородцев Р.М. Информационная экономика. Книга 2. Управление беспорядком: Экономические основы производства и обращение информации. Москва – Кострома, 2002. – 173 с.
3. Деньги, кредит, банки: учебник / коллектив авторов; под. редакцией О.И. Лаврушина, 13-е издание, стер. – М.: КНОРУС, 2014. – 448 с.
4. Richard Dobbs, Tim Koller, Bill Huyett, McKinsey & Company Value: The Four Cornerstones of Corporate Finance // [Електронний ресурс] Режим доступу - https://www.safaribooksonline.com/library/view/value-the-four/9780470949085/OEBPS/9780470949085_epub_ch_3.htm
5. Paul Cockshott , David Zachariah Conservation Laws, Financial Entropy and the Eurozone Crisis / Economics: The Open-Access, Open-Assessment E-Journal, Vol. 8, Iss. 2014-5, pp. 1-55 // [Електронний ресурс] Режим доступу - <http://dx.doi.org/10.5018/economics-ejournal.ja.2014-5>